

PROJEKT

Załącznik do uchwały Nr...
Rady Gminy Przesmyki z dnia ...04.2024r.

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach
ul.11 Listopada 5, 08-109 Przesmyki
tel./fax 25/64-12-387
e-mail: gopsprzesmyki@gazeta.pl*

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W
PRZESMYKACH
ZA 2023 ROK**

*Opracowała:
mgr Bogusława Górka
p.o. Kierownik GOPS Przesmyki*

Przesmyki, marzec 2024

SPIS TREŚCI

I. Informacje wstępne

1. Podstawy prawne str. 3
2. Zasady funkcjonowania str. 4
3. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej str. 5

II. Wydatki budżetowe realizowane przez GOPS

1. Wykonanie budżetu Ośrodka..... str. 7
2. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej (zadania własne i zlecone) str. 8
3. Realizacja zadań własnych str. 10
4. Realizacja zadań zleconych str. 11

III. Inne zadania realizowane przez GOPS

1. Wsparcie rodziny str. 13
2. Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym str. 13
3. Nadzorowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego..... str. 14
4. Udzielanie pomocy rzeczowej..... str. 14
5. Świadczenie pracy socjalnej i inne inicjatywy str. 14

IV. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Zatrudniona kadra str. 16
2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji str. 17

V. Kierunki działań oraz potrzeby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w 2024 roku

1. Działania na rzecz rodziny..... str. 17
2. Świadczenia pomocy społecznej i inne zadania zlecone str. 18

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.)

„Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez ośrodek w 2023 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2024 roku.

1. Podstawy prawne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach jest jednostką organizacyjną Gminy Przesmyki. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i administracji rządowej wynikające z obowiązujących przepisów prawa między innymi następujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.);
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 323);
3. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024r., poz. 421);
4. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 1993);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 424);
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 177 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2023r. poz. 1923);
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 146)
9. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 2151 ze zm.)
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U.,2023, poz.1939 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2022r., poz. 2123 ze zm.);

12. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2023r., poz.571);
13. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2022r., poz. 2241);
14. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 2424);
15. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 1335);
16. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 266 ze zm.);
17. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1297);
18. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 759 ze zm.);
19. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 1630);
20. Ustawa z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 1772 ze zm.);
21. Innych ustaw i aktów prawnych, niezbędnych do funkcjonowania jednostki i realizacji zadań.

2. Zasady funkcjonowania

1) Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej **jest ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej** (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.) w zakresie której podejmowane są działania dot. pomocy społecznej, a w szczególności:

- diagnozowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej,
- udzielanie i organizowanie świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej, rzeczowej i w formie usług,
- organizowanie działalności w zakresie spraw opiekuńczo – wychowawczych,
- współpraca i koordynacja działań prowadzonych przez instytucje, organizacje i osoby fizyczne na rzecz zaspokajania potrzeb osób wymagających pomocy.

2) W oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 323), **ustawę z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 1993) oraz **ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci** (Dz. U. z 2024r., poz. 421) prowadzono postępowania w sprawach:

- przyznania i wypłaty świadczeń rodzinnych,
- przyznania i wypłaty dodatków do świadczeń rodzinnych,
- przyznania i wypłaty świadczeń opiekuńczych i rodzicielskich,
- przyznania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- dłużników alimentacyjnych,
- współpraca z wojewodą i prowadzenie postępowań w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

3. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej

Pomoc społeczna definiowana jest w ustawie jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Pomoc społeczna wspiera osoby potrzebujące: ubogie, zagrożone marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest instytucją zatrudniającą wyspecjalizowany personel, realizujący cele i zadania świadcząc bezpośrednio usługi skierowane do konkretnych osób i rodzin. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych polegają na rozpoznaniu potrzeb, diagnozie sytuacji osób potrzebujących i opracowaniu planu pomocy. Aby otrzymać pomoc świadczeniobiorca musi spełnić określone ustawowo kryteria. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej jest uwarunkowane także obowiązkiem współdziałania klienta w rozwiązywaniu jego trudnej sytuacji życiowej. Świadczenia z pomocy społecznej nie mogą stanowić stałego źródła utrzymania, mają natomiast wraz z pracą socjalną, profesjonalnym wsparciem psychologicznym doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się osoby i rodziny oraz ich integracji ze środowiskiem, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj. posiadają:

- trudną sytuację życiową
- trudną sytuację finansową

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z wymienionych powodów:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;

- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze;
- 12) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- 13) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 14) alkoholizmu lub narkomanii;
- 15) zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej;
- 16) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej (tzw. kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 lub ust. 3) które od stycznia 2022 r. wynosi odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej, dochód nie przekraczający kwoty **776 zł**;
- dla osoby w rodzinie, dochód na osobę w rodzinie nie przekraczający kwoty **600 zł**).

Wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją jest podstawą do wydania decyzji administracyjnej, w której określona zostaje forma przyznanej pomocy. **W 2023 roku** pracownicy socjalni przeprowadzili ogółem **120 wywiadów** w tym: **103 rodzinne wywiady środowiskowe w 54 rodzinach** dotyczących udzielanej pomocy, ponadto **6 wywiadów środowiskowych** w związku z ustaleniem prawa do świadczeń opiekuńczych oraz **9 wywiadów** na zlecenie innych OPS a także **2 wywiady alimentacyjne** tj. porównywalnie jak w roku ubiegłym.

W 2023 roku z zakresu pomocy społecznej wydano **118 decyzji** administracyjnych dot. udzielanej pomocy finansowej i rzeczowej w tym **3 decyzje** dot. usług opiekuńczych i **7 decyzji** dot. stypendiów szkolnych. Od decyzji administracyjnej przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Kierownika tut.

Ośrodka. Od decyzji GOPS z zakresu pomocy społecznej w 2023 roku wpłynęło 2 odwołania, które SKO utrzymało w mocy.

II. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ GOPS

1. Wykonanie budżetu Ośrodka

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu GOPS za 2022 rok

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre św. z pomocy społecznej	0	6.015	0	6.015
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	17.355	11.800	0	29.155
85216	Zasiłki stałe	0	76.505	0	76.505
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	551.835	95.194	0	647.029
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	12.320	0	0	12.320
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	10.745	37.145	0	47.890
85395	Pozostała działalność	11.200	0	0	11.200
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	1.180	4.700	0	5.880
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	0	0	1.317.930	1.317.930
85503	Karta Dużej Rodziny	0	0	754	754
85504	Wspieranie rodziny	5.200	1.317	0	6.517
85508	Rodziny zastępcze	37.864	0	0	37.864
85513	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre św. rodzinne i zasiłki dla opiekunów	0	0	54.727	54.727
	Ogółem	647.699	232.676	1.373.411	2.253.786

Źródło: Dane statystyczne GOPS

W 2023 r. wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosły 2.253.786 zł,

w tym:

1) na zadania zlecone	- 1.373.411 zł
2) na zadania własne	- 880.375 zł
a) finansowane z budżetu gminy (środki własne gminy)	- 647.699 zł
b) dotowane z budżetu państwa (dotacja celowa)	- 232.676 zł

w tym:

➤ dofinansowanie stypendiów	.- 4.700 zł
➤ dofinansowanie programu „Posiłek w szkole i w domu”	- 37.145 zł
➤ dofinansowanie zasiłków stałych	- 76.505 zł
➤ dofinansowanie zasiłków okresowych	- 11.800 zł
➤ składka za ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	- 6.015 zł
➤ dofinansowanie kosztów utrzymania ośrodka	- 95.194 zł
➤ dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny	- 1.317 zł

2. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej (zadania własne i zlecone)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach realizuje świadczenia z pomocy społecznej w tym:

- **zadania własne gminy** o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym - finansowane z budżetu państwa /dotacja celowa/ oraz budżetu gminy /środki własne gminy/
- **zadania zlecone gminie** z zakresu administracji rządowej - finansowane z dotacji celowej
- **zadania wynikające z innych rozporządzeń i ustaw.**

Do zadań określonych Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej realizowanych przez GOPS należy m.in.:

W zakresie zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym:

- 1) zapewnienie posiłku, ubrania, schronienia osobom tego pozbawionym,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,

- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom, które nie mają dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 6) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny,
- 7) praca socjalna - rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- 8) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- 9) dożywianie dzieci
- 10) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym
- 11) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 12) sporządzanie sprawozdawczości z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 13) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- 14) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W zakresie zadań własnych gmin:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 4) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechnienia ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

W zakresie zadań zleconych gminie m. in.:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy dla potrzebujących,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w przypadku klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- 4) wypłacanie wynagrodzenia przyznanego przez sąd dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki, oraz dodatkowo:
- 5) ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych, opiekuńczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 6) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 7) wydawanie Kart Dużej Rodziny.

3. Realizacja zadań własnych

W zakresie zadań własnych z pomocy społecznej w 2023r. zrealizowano następujące świadczenia:

1) Zasiłki stałe

przyznano dla **12 osób**, wypłacono **134 świadczeń** na kwotę **- 76.505 zł**
(dotacja 76.505 zł.)

2) W ramach Wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 którego koszt ogółem wraz z programem osłonowym w 2023r.wyniósł
- 47.890 zł

(z tego środki własne 10.745 zł, dotacja 37.145 zł, tj. więcej jak w roku ubiegłym)
zrealizowano:

➤ **Posiłki** ogółem przyznano dla **61 uczniów** w tym dla:

• **39 uczniów na podst. decyzji** na kwotę **-29.282 zł**

• **22 uczniów na podst. programu osłonowego** na kwotę **-14.808 zł**

➤ **Zasiłki celowe na zakup posiłku** przyznano dla **10 rodzin, 14 świadczeń** na kwotę **-3.800 zł**

3) Pozostałe zasiłki celowe przyznano **13 rodzinom (21 świadczeń)**, na kwotę- **7.248 zł**
w tym:

• ze specjalnych zasiłków celowych skorzystało **1 rodzina, (1 świadczenie)** na kwotę **- 890 zł**

• z zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego skorzystała **1 rodzina (1 świadczenia)** na kwotę **- 2.000 zł**

4) Zasiłki okresowe przyznano dla **10 rodzin (36 świadczeń)** na kwotę **- 11.897 zł**

(dotacja 11.800 zł);

5) Usługi opiekuńcze przyznano dla 2 osób (455 świadczeń) na kwotę - 10.447 zł

6) Schronienie w schronisku dla osób bezdomnych przyznano dla 1 osoby (7 świadczeń) na kwotę - 10.010 zł

Ogółem w ramach zadań własnych z pomocy społecznej na realizację świadczeń wydatkowano - 163.997 zł

Ponadto w ramach zadań własnych opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych dla 10 osób, (116 składek) na kwotę - 6.015 zł.

4. Realizacja zadań zleconych

W zakresie zadań zleconych gminie w 2023r. zrealizowano następujące świadczenia:

1) Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego opłacono – 22 osobom, 254 składek na kwotę -54.727 zł

2) Składki w ZUS i KRUS na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego opłacono - 19 osobom, 214 składek na kwotę - 96.368 zł

3) Realizacja świadczeń wychowawczych.

Od 01.06 2022r. realizacją świadczeń wychowawczych zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W ramach koordynacji świadczeń wychowawczych wypłacono 1 rodzinie (1 dziecku) 17 świadczeń na kwotę - 8.500 zł

4) Realizacja świadczeń rodzinnych.

Przyznano świadczenia rodzinne na ogólną kwotę - 1.121.937 zł

w tym:

1. Zasiłki rodzinne

wypłacono 75 rodzinom, 1.285 świadczeń, na kwotę - 152.554 zł

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych,

wypłacono 70 rodzinom 835 świadczeń, na kwotę - 94.153 zł

3. Zasiłki rodzinne z dodatkami na podst. art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych „złotówka za złotówkę” wypłacono dla 7 rodzin 530 świadczeń na kwotę

- 24.733 zł

4. Zasilki pielęgnacyjne

wypłacono **62 osobom, 698 świadczeń** na kwotę **- 150.656 zł**

5. Świadczenie pielęgnacyjne

wypłacono **22 rodzinom, 272 świadczenia** na kwotę **- 659.130 zł**

6. Specjalny zasiłek opiekuńczy

wypłacono **1 rodzinie, 7 świadczeń** na kwotę **- 4.340 zł**

7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

wypłacono **9 rodzinom, 9 świadczeń** na kwotę **- 9.000zł**

8. Świadczenie rodzicielskie

wypłacono **6 rodzinom, 31 świadczeń** na kwotę **- 27.371 zł**

W ramach świadczeń rodzinnych wydano 152 decyzje, w tym 73 decyzji przyznających, 22 decyzji odmownych, 11 uchylających, 42 zmieniające, 2 w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i 2 w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń. Od decyzji odmownych wpłynęło 5 odwołań do SKO.

5) Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W ramach funduszu alimentacyjnego wypłacono 9 rodzinom (11 os. uprawnionym) 122 świadczeń na kwotę - 50.709 zł

W sprawach dot. funduszu alimentacyjnego wydano 11 decyzji, w tym, 9 przyznających, 1 uchylającą i 1 zmieniającą.

Wobec 14 dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Przesmyki prowadzono postępowania zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów m.in.:

- przeprowadzano wywiady alimentacyjne i odbierano oświadczenia majątkowe,
- zobowiązywano dłużników do zarejestrowania się w PUP,
- wnioskowano do PUP o potrzebie aktywizacji dłużników,
- prowadzono postępowania w sprawie uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych,
- składano wnioski o ściganie za przestępstwo niepłacenia alimentów,
- współpracowano z organami właściwymi wierzyciela i komornikami,
- prowadzono działania w ramach postępowań egzekucyjnych.

Dłużnicy alimentacyjni zwrócili:

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **- 16.052,30 zł**
- w tym ustawowe odsetki wyniosły **- 13.122,51 zł**

Ogółem w ramach zadań zleconych na realizację świadczeń wydatkowano kwotę
- 1.322.241 zł

Zwrócono nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za 2023r. na kwotę - 215,84 zł
Na podstawie decyzji wojewody w ramach koordynacji zwrócono nienależnie pobrane
świadczenie wychowawcze za lata 2020-2021 na kwotę - 11.500,00 zł

III. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS

Oprócz wymienionych zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w 2022r realizowane były następujące zadania:

1. Wsparcie rodziny w 2023r.

- **Asystenta rodziny GOPS zatrudnił w okresie od 20 marca do 22 grudnia 2023r.** do pracy z rodzinami bezradnymi w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. **Koszt zatrudnienia wyniósł 6.517 zł** (w tym dofinansowanie w ramach programu „Asystent Rodziny” 1.317 zł, środki własne gminy 5.200 zł). Monitoringiem i wsparciem objęto **1 rodzinę** niewydolną w sprawach opiekuńczo-wychowawczych mającą na utrzymaniu **1 dziecko**. Pracownicy socjalni również wspierali rodziny z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji życiowych związanych z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz związanych z problemami socjalno-bytowymi dotyczącymi prowadzenia gospodarstwa domowego.
- **Współfinansowano pobyt 7 dzieci w rodzinach zastępczych** (6 dzieci w rodz. spokrewnionych i 1 dziecko w niezawodowej rodzinie zastępczej) zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz.177 ze zm.) **na kwotę - 37.864 zł.**
- **Kartę Dużej Rodziny** przyznano **dla 38 nowych rodzin wielodzietnych**, łącznie **na koniec 2023r. w Gminie Przesmyki KDR posiadały 183 rodziny wielodzietne.**
- **Stypendia szkolne** wypłacono **dla 6 rodzin, 11 uczniów** na kwotę **5.880 zł.** (tj. dla mniejszej niż w latach wcześniejszych liczby uczniów).

2. Nadzorowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego

Pracownicy GOPS nadzorują działania i prowadzą dokumentację działającego przy GOPS Zespołu Interdyscyplinarnego pracującego na rzecz przeciwdziałania

przemocy w rodzinie na terenie Gminy Przesmyki. Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 424), Zespół Interdyscyplinarny w Przesmykach został powołany przez Wójta Gminy Przesmyki w dniu 14.08.2012r.

W 2023r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 „Niebieskich Kart” dotyczących podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie, w tym **5 wszczynających procedurę. Kontynuowano 4 procedury** z poprzednich lat. W ramach współpracy instytucji wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego **działaniami dotyczącymi przeciwdziałaniu przemocy zostało objętych 9 rodzin, w 6 rodzinach zakończono procedurę „NK”.**

3. Udzielanie pomocy rzeczowej

- **Udzielono pomoc rzeczową 12 rodzinom/24 osobom** w postaci używanej odzieży i obuwia, sprzętu AGD, wyposażenia mieszkań, mebli, pościeli itp. **(12 razy)**. Ośrodek prowadzi przez cały rok zbiórkę obuwia i odzieży używanej oraz mebli i innych sprzętów gosp. domowego, które następnie przekazywane są rodzinom potrzebującym takiej pomocy.
- **2 osobom** znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej użyczono w okresie zimowym **butlę gazową.**
- **Wydawanie skierowań** do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z FEAD - **(wydano 26 skierowań dla 40 osób).**
- **12 dzieci z 10 rodzin** z problemem alkoholowym - obdarowano paczkami ze słodyczami zakupionymi ze środków GKRPA w ramach działania „Mikołaj dla każdego”.
- **Wytypowano 10 rodzin ubogich, wielodzietnych z terenu Gminy Przesmyki** do świątecznych paczek żywnościowych przygotowanych przez Starostwo Powiatowe w Siedlcach.

4. Świadczenie pracy socjalnej i inne inicjatywy

- **Świadczone pracę socjalną, osobom i rodzinom** bez względu na posiadany dochód i objęci nią byli praktycznie wszyscy klienci ośrodka. **W 2023 roku** z pomocy w postaci pracy socjalnej skorzystało **87 rodzin (208 osób)**, pomocą wyłącznie w

postaci pracy socjalnej objęto **38 rodzin (82 osoby)**. Praca socjalna polegała przede wszystkim na wspieraniu osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Profesjonalne wsparcie może prowadzić w efekcie do całkowitego usamodzielnienia się finansowego lub emocjonalnego, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej na dłuższy okres czasu lub nawet na zawsze. Działania profilaktyczne w postaci pracy socjalnej przekładają się również bezpośrednio na zmniejszenie wydatków z budżetu gminy na pomoc społeczną.

Świadczenie pracy socjalnej polegało głównie na:

- Udzielaniu stosownych porad i zachęcaniu do współpracy w rozwiązywaniu problemów
 - Kierowaniu i umożliwieniu kontaktu podopiecznych z właściwą instytucją – poradnią, (np. Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, poradnia psychologiczna, poradnia odwykowa, poradnia zdrowia psychicznego, sąd, policja itp.)
 - Współpracy z instytucjami takimi jak: PUP, ZOL, PCPR, KRUS, ZUS, Kościół, policja, szpitale oraz pedagogiem szkolnym, lekarzem rodzinnym, kuratorami sądowymi itp.
 - Pomocy interwencyjnej w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, także w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”.
 - Pomoc w redagowaniu pism do właściwych instytucji typu sąd, prokuratura.
 - Kompletowanie dokumentacji i pomoc w umieszczeniu w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym;
 - Organizacja wypoczynku letniego i zimowego Informowano rodziny z dziećmi o możliwości skorzystania z kolonii profilaktycznych w okresie wakacyjnym.
- **Sporządzanie wywiadów środowiskowych i alimentacyjnych (11 szt.)** w miejscu zamieszkania wskazanej osoby w ramach współpracy dla potrzeb innych instytucji takich jak: domy pomocy społecznej, szpitale, sądy, PCPR, Ośrodki Adopcyjne i innych Ośrodków Pomocy Społecznej.
- **Uczestnictwo Kierownika GOPS w Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, udział w posiedzeniach komisji, gdzie rozpatrywane są wnioski osób uzależnionych i stosujących przemoc wobec osób najbliższych. Ze środków GKRPA udzielono pomocy w postaci dofinansowania działań profilaktycznych i porad psychologicznych w Zespołach Szkół w Przesmykach i Łysowie.

➤ **Działanie przy GOPS** w listopadzie i grudniu 2023r. **punktu konsultacyjnego** w ramach którego zatrudniony ze środków GKRPA psychologa 2 razy w miesiącu prowadził porady psychologiczne i konsultacje indywidualne. **(Skorzystały 4 rodz./11 osób)**. Uczniowie w Zespołach Szkół w Łysowie i Przesmykach również objęci byli bezpłatną pomocą psychologiczną. Osoby potrzebujące wsparcia w postaci porad prawnych i psychologicznych kierowane były również do punktów prowadzonych przez PCPR, „Caritas” lub Instytut Kofoeda w Siedlcach.

IV. KADRA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zatrudniona kadra

Zatrudnienie kadr w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 24 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 ze zm.) , oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1960) a także Regulamin wynagradzania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach w 2023 roku stanowił miejsce pracy dla 8 osób (6,15 etatu) pracujących na stanowiskach:

- p.o. kierownik (1 etat),
- starszy pracownik socjalny (0,50 etatu);
- pracownik socjalny (1 etat),
- główny księgowy (0,75 etatu), st. inspektor d.s. świadczeń (0,25 etatu);
- inspektor d.s. świadczeń (1 etat);
- referent d.s. świadczeń (1 etat), (od 1 10.2023r. aspirant pracy socjalnej);
- sprzątaczką (0,15 etatu);
- robotnik gosp. (0,50 etatu).

W 2023 roku w GOPS zatrudniano 2 opiekunki realizujące usługi opiekuńcze dla 2 osób (455 godz.), w okresie od 20.03.2023r. do 22.12.2023r. zatrudniano na umowę zlecenie asystenta rodziny który wsparciem obejmował (1 bezradną rodzinę w tym 1 dziecko).

2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji

Zgodnie z wymaganiami postawionymi w ustawach wszyscy pracownicy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Przesmykach posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu. Wymóg ustawicznego podnoszenia kwalifikacji realizują poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, Wydział Polityki Społecznej MUW i inne instytucje. W 2023 r. pracownicy GOPS uczestniczyli w szkoleniach stacjonarnych, zdalnych i naradach podnoszących kompetencje (11 razy). Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji jest niezbędne w związku ze zmianami następującymi w obszarze pomocy społecznej, zwiększającym się zakresem zadań, oraz kierowaniem pomocy do nowych grup społecznych. Zmiany te wymuszają konieczność doskonalenia zawodowego zatrudnionych pracowników i przygotowanie ich do pracy w nowych, zmienionych rolach. Ustawa o pomocy społecznej nakłada konieczność przemodelowania działań rozszerzając zakres pracy socjalnej, promuje kierunek przejścia, od modelu nastawionego na wsparcie materialne, do modelu nastawionego na wzmocnienie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów. W związku z powyższym wskazane byłoby uzyskanie przez pracowników socjalnych specjalizacji I i II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Wymagania ustawowe względem wykształcenia spełnia kierownik ośrodka jak również główna księgową.

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W 2023 ROKU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach w wyniku rozeznania środowiskowego planuje w roku 2024 wydatkować kwotę przyjętą w budżecie Gminy, która aktualnie wynosi **2.463.089 zł.** na podjęcie między innymi następujących działań:

1. Działania na rzecz rodziny:

- pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych środków i możliwości,
- zapobieganie problemom i powstawaniu trudnych sytuacji w rodzinach,

- informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy społecznej,
- świadczenie pracy socjalnej planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym zabezpieczenie środków na opłacenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz zatrudnienie asystenta rodziny),
- realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy „Za życiem”.

2. Świadczenia pomocy społecznej i inne zadania zlecone

- pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,
- realizacja finansowa zleconych zadań m.in. świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich i opiekuńczych oraz funduszu alimentacyjnego,
- ustalanie prawa do jednorazowych świadczeń pieniężnych i pomocy dla obywateli Ukrainy,
- ustalanie prawa do dodatku mieszkaniowego, energetycznego i świadczenia dla opiekuna prawnego,
- przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych,
- zapewnienie schronienia w schronisku dla osób bezdomnych,
- prowadzenie analiz na temat przyczyn i rozmiarów niekorzystnych zjawisk społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz badanie skuteczności podejmowanych działań socjalnych,
- zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,
- zorganizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych w domach podopiecznych,
- aktywizacja społeczna i poradnictwo zawodowe.
- realizacja innych zadań zleconych przez Wójta Gminy.

Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przesmykach są zgodne z obowiązującymi przepisami, zapisami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przesmyki, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

Za współpracę z Ośrodkiem serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom wspierającym naszą pracę i starającym się wspólnie z nami działać w celu rozwiązania problemów osób i rodzin, mieszkańców naszej wspólnoty gminnej.